

اهمیت و ضرورت آگاهی دانش‌آموزان و والدین از دوره‌ها و رشته‌های تحصیلی در ایران

یکی از نیازهای اساسی و عمده دانش‌آموزان و دانشجویان ایران نیاز به تحصیل در دوره‌های مختلف آموزشی و شناخت شرایط ثبت‌نام و تحصیل در هر دوره و هر رشته تحصیلی می‌باشد. آگاهی از ویژگی‌های هر دوره و هر رشته به دانش‌آموزان و والدین آنان کمک می‌کند تا:

۱- با نظام آموزش و پرورش ایران از نظر دوره‌های تحصیلی و مدت تحصیل در هر دوره آشنا شوند.

۲- ضوابط و مقررات ثبت‌نام و ادامه تحصیل در هر دوره را بشناسند.

۳- با انواع مدارس و ویژگی‌های هر یک آشنا شوند.

۴- اهداف هر دوره از دوره‌های تحصیلی را بشناسند.

۵- در مورد انتخاب مدرسه مورد نظر در هر دوره تحصیلی آگاهانه تصمیم بگیرند.

۶- با شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی دوره متوسطه و ضوابط تحصیل در هر یک آشنا گردند.

۷- فرزندان خود را در انتخاب رشته مناسب یاری دهند.

۸- با امکانات و مقررات تحصیلی ایران در دوره‌های تحصیلی روزانه، شبانه، متفرقه و جهشی آشنا شوند.

۹- به کمک والدین و معلمان مدرسه برای تحصیلات آینده خود برنامه‌ریزی کنند.

۱۰- با مدارس سازمان‌هایی غیر از وزارت آموزش و پرورش و مقررات تحصیل در آنها

دوره‌ها و رشته‌های تحصیلی در ایران و شرایط تحصیل در آنها

احمد صافی

این زمینه، برآن شدیم تا در چند شماره از نشریه، پدران و مادران و دانش‌آموزان را با دوره‌ها، شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی در آموزش و پرورش ایران آشنا نماییم.

نظام آموزش و پرورش ایران و دوره‌های تحصیلی آن

نظام کنونی آموزش و پرورش شامل دوره‌های مختلف تحصیلی است که برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت بعضی از دوره‌ها با وزارت آموزش و پرورش و بعضی بر عهده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد. بعضی از دوره‌های تحصیلی با اجازه این دو وزارتخانه و توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف جامعه در بخش دولتی و خصوصی دایر شده و می‌شود.

آشنا شوند و در صورت نیاز از آن‌ها استفاده کنند.

۱۱- با وضعیت کمی دانش‌آموز در هر رشته و سیاست‌های توسعه آن و ضوابط انتخاب و تغییر رشته آشنا شوند.

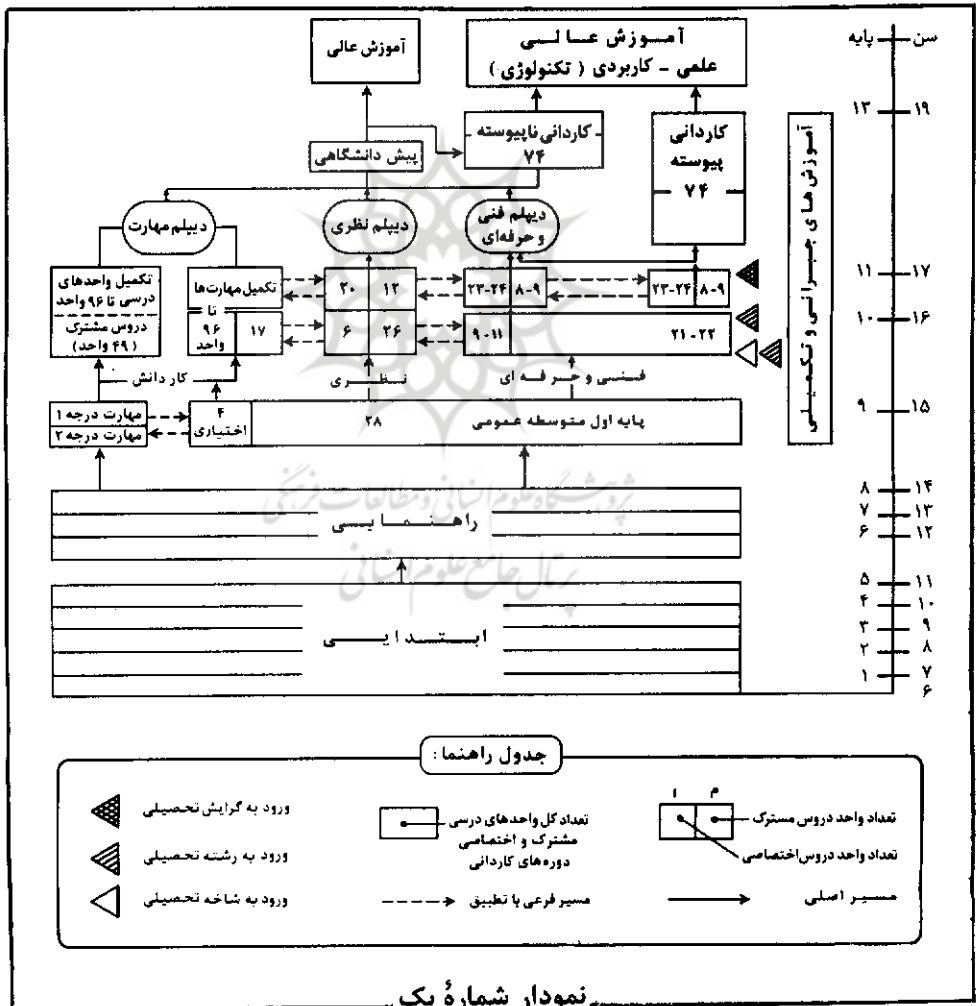
۱۲- از چگونگی ارتباط بین رشته‌های تحصیلی دوره متوسطه و دوره پیش دانشگاهی و دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور آگاهی یابند.

۱۳- از خدمات راهنمایی و مشاوره و مراکز کمک‌کننده به دانش‌آموزان و خانواده‌ها در امر راهنمایی تحصیلی و حرفه‌ای آگاه شوند و بتوانند از منابعی که در این زمینه نوشته شده است استفاده نمایند.

نظر به اهمیت و ضرورت اطلاع‌رسانی در

- ۴- دوره متوسطه نظری، فنی، حرفه‌ای و کار دانش
- ۵- دوره پیش دانشگاهی
- ۶- دوره کاردانی
- ۷- دوره کارشناسی
- ۸- دوره کارشناسی ارشد
- ۹- دوره دکتری
- ۱۰- دوره تخصص
- ۱۱- دوره فوق تخصص

- هم اکنون دوره‌های تحصیلی ایران که زیر نظر وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دایر گردیده‌اند و برابر قوانین و مقررات مصوب فعالیت دارند عبارت‌اند از:
- ۱- دوره پیش‌دبستانی شامل: مهدهای کودک و دوره ابتدایی
- ۲- دوره ابتدایی
- ۳- دوره راهنمایی تحصیلی

تحصیلی نیز پیش‌بینی شده است (نمودار شماره یک).

- نظر به اهمیت موضوع، در شماره‌های آینده مشخصه‌های هر دوره تحت عنوان زیر مورد بحث قرار خواهد گرفت:

۱- تعریف دوره تحصیلی

۲- اهداف دوره تحصیلی

۳- شرایط ثبت نام و ادامه تحصیل در هر دوره

۴- مدت تحصیل در دوره

۵- انواع مدارس و مراکز آموزشی مربوط به

هر دوره

۶- برخی ویژگی‌های هر دوره

۷- موقعیت کمی هر دوره

۸- رشته‌های تحصیلی در هر دوره و

مشخصه‌های هر رشته

۹- ارزش علمی و استخدامی هر دوره

۱۰- چشم‌انداز آینده

ادامه دارد

منابع:

- صافی، احمد: سازمان و قوانین آموزش و

پرورش ایران، انتشارات سمت، تهران ۱۳۸۰.

- صافی، احمد: آموزش و پرورش ابتدایی،

راهنمایی تحصیلی و متوسطه، انتشارات سمت،

تهران ۱۳۷۸.

- صافی، احمد: اصول و فنون راهنمایی و

مشاوره در دوره‌های تحصیلی، انتشارات رشد،

تهران ۱۳۸۰.

- وزارت آموزش و پرورش: طرح نظام جدید

آموزش متوسطه، ۱۳۶۹.

به موازات بعضی از دوره‌های تحصیلی روزانه، دوره‌های تحصیلی شبانه، وجود دارد.

به فارغ‌التحصیلان هر دوره برابر مقررات مربوط کارنامه یا گواهی نامه دال بر اتمام دوره

تحصیل داده می‌شود که معمولاً ارزش علمی و استخدامی دارد. بعضی از دوره‌های تحصیلی

به صورت حضوری، نیمه حضوری و غیرحضوری (متفرقه) دایر می‌باشد.

در بعضی از دوره‌های تحصیلی شاخه‌ها، گروه‌ها، رشته‌ها و گرایش‌های مختلف

